

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 28 maja 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanego (...) a.s w Czechach na rzecz powoda J. R. kwotę 11.450,38 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 listopada 2011 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 5.748,08 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.417 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku w części ponad kwotę 2557, 35 złotych wniósł pozwany podnosząc następujące zarzuty:

- naruszenia art. 1143 § 1 k.p.c. poprzez niesłuszne przyjęcie, że w niniejszej sprawie Sąd mógł oprzeć się w zakresie ustalenia treści prawa obcego, obowiązującego w Republice Czeskiej, jedynie na czynnościach dowodowych podejmowanych przez pełnomocników, z pominięciem zwrócenia się do Ministra Sprawiedliwości, uznając mylnie, że okoliczność ta jako okoliczność szczególnego rodzaju faktu mającego znaczenie prawne, została w toku sprawy sposób prawidłowy i wystarczający wyjaśniona i mimo wcześniejszego odmiennego postanowienia w tym zakresie, czynności takiej zaniechał;

- naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c., art. 230 i 231 k.p.c. poprzez:

a) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebrany materiałem dowodowym, poprzez przyjęcie, że złożone do akt sprawy orzeczenia Czeskiego Sądu Najwyższego wskazują w sposób wystarczający na sposób rozumienia relewantnych przepisów obowiązujących w Republice Czeskiej prowadząc do wniosku, iż w Republice Czeskiej podatek VAT stanowi element szkody i wchodzi w skład odszkodowania w każdym wypadku, poza sytuacją, gdy poszkodowany jest podatnikiem VAT mającym prawo do jego odliczenia;

b) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebrany materiałem dowodowym i ustalenie z

przekroczeniem swobodnej oceny dowodów że pozwany w chwili zdarzenia jak również ustalania wysokości odszkodowania nie był podatnikiem podatku VAT;

c) bezpodstawne zaniechania przeprowadzenia dowodu na okoliczności mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia zawnioskowanego przez pozwanego w piśmie z dnia 6 marca 2014 roku, poprzez zobowiązanie powoda do złożenia zaświadczenia odnośnie statusu płatnika VAT, dotyczącego relewantnego okresu;

d) ustalenie w sposób arbitralny, z pominięciem uzasadnienia takiego ustalenia, że pozwany samochodu nie naprawił (co wynika z treści uzasadnienia wyroku), co wobec ustaleń Sądu odnośnie rozumienia przepisów prawa materialnego było okolicznością istotną dla rozstrzygnięcia;

- naruszenia art. § 442 ust. 1 kodeksu cywilnego Republiki Czeskiej, poprzez nieprawidłowe uznanie, że kwota podatku VAT stanowi element szkody rzeczywistej także w przypadku gdy w rzeczywistości nie został on przez poszkodowanego zapłacony, o ile tylko nie był on podatnikiem podatku VAT.

W konkluzji pozwany sformułował wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie kwoty 2.557,35 złotych i oddalenie powództwa strony powodowej w pozostałym w zakresie (zaskarżonej apelacją kwoty 8.893,03 złotych), w zakresie zasądzenia odsetek wskazanie, że zasądzone zostają odsetki ustawowe obowiązujące w Republice Czeskiej, a także zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi do ponownego rozpoznania z pozostawieniem mu rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Ustalenia faktyczne, jak również ocena prawna przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia przez Sąd Rejonowy, znajdują pełną akceptację Sądu Okręgowego.

Przystępując do rozważań nad zarzutami apelacji, w pierwszej kolejności należało ustosunkować się do zarzutu naruszenia art. 1143 k.p.c., którego skarżący upatruje w nieprawidłowym jego zdaniem ustaleniu treści prawa obcego z pominięciem procedury zwrócenia się o stanowisko do Ministra Sprawiedliwości. Z poglądem tym nie można się zgodzić. Zachodzi bowiem potrzeba wyjaśnienia, że jakkolwiek przepis art. 1143 k.p.c. przewiduje dwojaki sposób ustalenia treści obcego prawa: 1) przez zasięgnięcie informacji w Ministerstwie Sprawiedliwości lub 2) wskutek przeprowadzenia postępowania dowodowego, w szczególności dowodu z opinii biegłego, nie jest to zamknięty katalog środków, z których może skorzystać Sąd. W doktrynie przyjmuje się, że omawiany przepis postawia pewną swobodę wyboru środków pozwalających na poznanie treści obcego prawa. W literaturze wskazuje się także, że w celu stwierdzenia treści prawa obcego Sąd może sięgnąć do dzienników ustaw państw obcych, do publikacji naukowych lub komentatorskich (T. E., Prawo obce..., s. 222). Może także posiłkować się orzecznictwem obcych sądów. W tym celu może korzystać zarówno z biblioteki, jak i z własnych zbiorów. Nie jest także wyłączone używanie zagranicznych stron internetowych, na których publikowane są treści ustaw lub orzecznictwo. Stanowisko pozwanego prezentowane w apelacji, z którego wynika, że Sąd ma w istocie obowiązek skorzystania ze środków przewidzianych w art. 1143 k.p.c. jest nieuzasadnione. Powołany przepis nie zobowiązuje Sądu do tego, aby w każdej sprawie, w której pojawia się problem znaczenia dla rozstrzygnięcia danej sprawy znajomości prawa obcego, Sąd był zobowiązany do zwracania o opinię biegłego lub stanowisko Ministra Sprawiedliwości. Co więcej, w postanowieniu z dnia 9 kwietnia 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II CSK 550/14 (publ. Program Komputerowy Lex nr 1677169) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, który Sąd Okręgowy w niniejszym składzie w pełni aprobuje, że tylko w sytuacji, gdy Sąd, korzystając z dostępnych mu środków we własnym zakresie nie jest w stanie ustalić treści prawa obcego powinien skorzystać z zagwarantowanej przepisem art. 1143 k.p.c. możliwości zwrócenia się o opinię biegłego lub stanowisko Ministra Sprawiedliwości. Z podobną sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, jako że pełnomocnik powoda złożył tłumaczenia orzeczeń Sądu Najwyższego Republiki Czeskiej wskazujących na sposób rozumienia przepisów mających zastosowanie w niniejszej sprawie oraz treść kodeksu cywilnego oraz ustawy regulującej zakres ubezpieczenia oc.

Nie zasługują na uwzględnienie także pozostałe zarzuty apelującego, które choć zostały ujęte w dość złożonej konfiguracji poprzez powołanie się na naruszenie odpowiednich przepisów prawa materialnego i procesowego, w istocie koncentrują się na próbie podważenia oceny prawnej Sądu I instancji co do objęcia zakresem odszkodowania kosztów podatku VAT, w sytuacji gdy poszkodowany nie udokumentował naprawy pojazdu na podstawie faktur.

Za trafną należy uznać konkluzję Sądu Rejonowego, który uznał, że powodowi należy się odszkodowanie z tytułu kosztów naprawy pojazdu wraz z podatkiem VAT. Miarodajne w tym względzie są orzeczenia czeskiego Sądu Najwyższego o sygn. akt 25 Cdo 977/2007 oraz 25 C. (...) potwierdzające obowiązującą w prawie czeskim zasadę dyferencyjną w ramach ustalania odszkodowania nakazującą porównanie wartości majątku poszkodowanego przez i po zdarzenia. Z powołanych orzeczeń wynika także, że dla ustalenia wykości odszkodowania nie ma prawnego znaczenia okoliczność, czy poszkodowany rzeczywiście naprawił rzecz. Jeśli poszkodowany nie jest płatnikiem VAT i nie mógł podatkowo odliczyć tego podatku przyznane jemu odszkodowanie obejmuje kwotę tego podatku. Sąd Rejonowy prawidłowo zastosował normy prawa materialnego do ustalonego w sprawie stanu faktycznego, albowiem powód w chwili zdarzenia powodującego szkodę jak i w chwili ustalania wysokości odszkodowania nie był płatnikiem podatku VAT.

Na koniec rozważań odnieść należy się także do podniesionej w apelacji kwestii zastrzeżonych w sentencji zaskarżonego wyroku odsetek od kwoty głównej, która co prawda nie została wyodrębniona w formie osobnego zarzutu apelacyjnego, ale także wymaga omówienia. W ocenie pozwanego skoro Sąd orzekł w oparciu o prawo materialne czeskie powinien zawrzeć także w treści wyroku wskazanie, że chodzi o odsetki ustawowe obowiązujące w Republice

Czeskiej. Ze stanowiskiem tym nie można się zgodzić. Skoro strona powodowa zażądała spełnienia świadczenia w złotych polskich, w sytuacji gdy z treści zobowiązania nie wynika sposób spełnienia świadczenia pieniężnego, a pozwany nie sprzeciwił się temu żądaniu brak jest przeszkód do jego uwzględnienia i w konsekwencji zastrzeżenia odsetek ustawowych obowiązujących na terytorium RP.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja nie zawiera uzasadnionych argumentów mogących podważyć stanowisko Sądu Rejonowego, a tym samym jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł z mocy art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 6 pkt 4 § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U. 2013.461 j.t ze zm.). Na koszty te złożyła się kwota 600 złotych kosztów zastępstwa procesowego.